DOSAR nr. 5468/2/2012

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECTIA A VIII-A - CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINŢA CIVILĂ NR. 3030
Şedinţa publică de la 10 octombrie 2013
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE - MIRELA DANCIU
GREFIER - ELENA SĂFTESCU

Pe rol se află soluţionarea acţiunii în contencios administrativ promovată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, în contradictoriu cu pârâtul DUCA IOSIF, având ca obiect *constatarea calităţii de colaborator al Securităţii.*

Dezbaterile în cauză au avut loc în şedinţa publică din 26 septembrie 2013, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 260 C.pr.civ. a amânat pronunţarea la datele de 03 octombrie, respectiv 10 octombrie 2013, când în aceeaşi compunere a pronunţat următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei civile de faţă, constată următoarele:

Prin **cererea** înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 06.07.2012 sub numărul 5468/2/2012 reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a chemat în judecată pe pârâtul Duca Iosif, solicitând să se constate calitatea acestuia de colaborator al securităţii.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat în esenţă că, urmare cererii nr. P 7031/25.05.2010 formulată de Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, s-au demarat verificări sub aspectul constatării calităţii pârâtului de lucrător sau de colaborator al Securităţii, în calitatea acestuia de deţinător al titlului de luptător pentru victoria Revoluţiei din Decembrie 1989. S-a arătat că pârâtul a fost recrutat la data de 20.04.1985 de cadre de contrainformaţii din Penitenciarul Gherla, pentru încadrarea informativă a deţinuţilor care lucrau la fabrica de mobilă din cadrul penitenciarului, la acea dată semnând angajamentul şi preluând numele conspirativ „Uţu".

Reclamantul a justificat îndeplinirea condiţiilor prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 prin redarea conţinutului notelor informative furnizate de pârât Securităţii, arătând că acesta a dat informaţii cu privire la comportamentul unui deţinut care dădea cu pumnul în difuzor şi înjura politica partidului când se difuzau emisiuni educative sau cântece patriotice şi care vorbea în cameră despre ţările capitaliste, despre nivelul ridicat de acolo comparativ cu ţara noastră, pe baza informaţiilor furnizate de pârât, organele de Securitate propunând asupra persoanei urmărite următoarele măsuri informativ - operative: „Prin comandant, să fie pedepsit disciplinar"; „Comandantul să ia măsuri faţă de abaterile condamnatului".

Reclamantul a menţionat că aceste informaţii vizau îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, iar pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituţia

României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și art. 112 C.pr.civ.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar un set de înscrisuri, în copie.

Pârâtul a formulat **întâmpinare** la data 21.09.2012 prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată.

În motivare, pârâtul a arătat că pe rolul Curții de Apel București se află dosarul nr. 6628/2/2012, cu termen la data de 08 octombrie 2012, solicitând amânarea cauzei în vedere discutării conexității.

Pe fondul cauzei, pârâtul a arătat că motivele expuse în acțiune au un caracter de generalitate și au fost interpretate în mod greșit, invocând decizia pronunțată de Curtea Constituțională prin care s-a declarat neconstituțional art. 2 lit. b teza I din OUG nr. 24/2008 cu privire la sintagmele „sub orice formă" și „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității".

De asemenea, s-a arătat că în dosarul R 001395 (cota și titularul dosarului Duca Iosif), la litera D, „Documente care atestă transmiterea de informații către securitate potrivit art.2 lit. B", se menționează că „Nu există", rezultând așadar că încadrarea pârâtului ca fiind „colaborator al Securității" nu poate fi apreciată ca „persoană care a furnizat informații", așa cum este definită potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr.24/2008.

Pârâtul a menționat că nu reține să fi semnat un angajament cu Securitatea, invocând totodată și presiunea exercitată asupra sa în cadrul Penitenciarului Gherla, ca deținut, precum și faptul că a informat verbal cu privire la aspecte din camera de detenție, aspecte ce erau de altfel cunoscute.

Prin însemnările marginale ale unor ofițeri, de genul „să se ia măsuri față de abaterile disciplinare", „să se stabilească natura influenței în rândul deținuților", „dirijarea informatorului Uțu", „se urmărește reacția în urma atenționării", se poate reține că informațiile nu au avut ca efect sancționarea deținuților, ci menținerea unui climat de disciplină în camerele de detenție și la locurile de muncă, mai ales că nu au fost aplicate nici un fel de sancțiuni deținuților.

Mai mult, pârâtul a precizat că prin atitudinea sa și prin participarea activă la Revoluția din Decembrie 1989, îndreptată împotriva regimului totalitar comunist, se poate reține că nici în perioada anterioară, intenția sa nu a fost „dirijată" pentru menținerea acestui regim, ci dimpotrivă, pentru înlăturarea definitivă a acestuia.

Pârâtul a concluzionat că nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, deoarece toate referirile consemnate în Nota de constatare au un caracter de prea mare generalitate, fapt pentru care nu pot fi considerate denunțuri privind atitudini potrivnice regimului comunist . De asemenea, notele și rapoartele la care face trimitere reclamantul, nu pot prin felul în care au fost redactate, să conducă la concluzia îndeplinirii și a condiției vizării îngrădirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În lipsa precizării exprese, cu referire exactă la care sancțiuni disciplinare au fost supuși deținuții, cărora li s-au aplicat în mod concret aceste sancțiuni, și respectiv care drepturi au fost încălcate, pârâtul nu poate fi considerat colaborator al Securității.

În dovedire, pârâtul a depus înscrisuri, în copie.

La data de 28.03.2013 pârâtul a depus o **completare la întâmpinare** prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 293/2008 și a OUG nr. 24/2008. De asemenea, a invocat excepția inadmisibilității acțiunii, în acest sens precizând pe de o parte că nu a scris notele informative depuse la dosar, iar pe de altă parte că prin aceste note a sesizat fapte cu implicații deosebite privind capacitatea de apărare a țării, antisociale, contrare Legii nr. 23/1971.

De asemenea, pârâtul a susținut, în esență, că din interpretarea art. 2 din OUG nr. 24/2008 și a acestui act normativ în integralitate rezultă fără echivoc că un înscris poate avea forța probării calității de colaborator dacă prin acesta rezultă furnizarea unor informații concrete, ce permit examinarea lor de către instanță sub aspectul întrunirii cerinței de a denunța activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și, de asemenea, de a viza îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așadar o calitate a informației sub aspect obiectiv și un aspect subiectiv, factorul volitiv.

În drept, au fost invocate dispozițiile OUG nr. 24/2008, Legea nr. 293/2008, Legea nr. 554/2004, art. 8 din Legea nr. 341/2004, art. 112-115 C.pr.civ.

La data de 22.08.2012, pârâtul Duca Iosif a depus întâmpinare, prin care a arătat că nu a fost colaborator al Securității, care a fost înregistrată în mod eronat ca dosar distinct, sub nr. 6628/2/2012, motiv pentru care prin încheierea de ședință din data de 01.11.2012 instanța a încuviințat excepția conexității dosarului nr. 6628/2/2012 la dosarul nr. 5468/2/2012, soluția urmând a fi pronunțată în acest din urmă dosar.

Instanța a încuviințat și administrat pentru părți proba cu înscrisuri, precum și proba cu expertiză grafică pentru reclamant, raportul întocmit în acest sens de Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice București fiind depus la dosar (f. 224-234), apreciindu-le ca fiind concludente, pertinente și utile soluționării cauzei.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

În ceea ce privește excepția inadmisibilității acțiunii invocată de către pârât, instanța observă că motivele invocate în susținerea acesteia vizează aspecte de fond, respectiv modalitatea de interpretare și aplicare a art. 2 din OUG nr. 24/2008 ce reglementează condițiile cumulative pentru stabilirea calității de colaborator al Securității. În aceste condiții, instanța constată că excepția inadmisibilității invocată de pârât nu reprezintă o veritabilă excepție procesuală, respectiv de mijloc prin care se tinde la împiedicarea judecării pe fond a cauzei, prin invocarea acesteia pârâtul susținând neîndeplinirea condițiilor cumulative pentru a se ajunge la concluzia că a colaborat cu Securitatea. Prin urmare, instanța apreciază că nu a fost investită să soluționeze o excepție procesuală a inadmisibilității, motivele invocate de pârât în cuprinsul acesteia urmând a fi analizate în cadrul cercetărilor asupra fondului cauzei.

În fapt, la data de 20.04.1985 pârâtul a semnat un angajament olograf din care reiese că a acceptat colaborarea în secret cu organe ale Securității sub numele conspirativ „Uțu" (f. 39). În acest context, instanța urmează a stabili dacă susținerile pârâtului conform cărora nu a scris și semnat angajamentul olograf din data de 20.04.1985 corespund realității. Astfel, se reține că în cuprinsul raportului de expertiză grafică întocmit în cauză s-a concluzionat că acest angajament a fost scris de pârâtul Duca Iosif, însă nu s-a putut stabili dacă și semnătura a fost executată sau nu de acesta, menționându-se că această semnătură nu poate fi atribuită pârâtului, precum și împrejurarea că aceasta nu poate fi exclus ca posibil autor (verso f. 233 și f. 234). Cu toate acestea, din coroborarea împrejurării că pârâtul este cel care a scris angajamentul cu împrejurarea că notele informative aflate la filele 114, 115 și 117 din dosarul CNSAS I 260415 și nota informativă aflată la fila 74 din dosarul CNSAS I 260424, vol. 2, au fost scrise de acesta, așa cum s-a concluzionat în raportul de expertiză grafică (f. 234), instanța apreciază că rezultă fără urmă de îndoială că semnătura efectuată pe angajamentul depus la dosar aparține pârâtului. Mai mult, instanța reține că însuși pârâtul a recunoscut faptul că a făcut declarații organelor de Securitate, însă a circumstanțiat acest fapt prin precizarea că informațiile furnizate vizau fie fapte de natură să afecteze siguranța națională, fie fapte de destabiliza climatul de rigoare din cadrul unei închisori.

Ulterior semnării angajamentului, pârâtul a furnizat benevol informații referitoare la un deținut de la Penitenciarul Gherla, care ar avea un comportament ostil regimului (f. 52-55).

În drept, instanța reține că potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce

formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor;".

Aşadar, prima condiţie ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securităţii este aceea ca această persoană *să fi furnizat informaţii* Securităţii, a doua condiţie vizează calitatea informaţiei furnizate, în sensul că prin aceste informaţii *se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist,* iar a treia condiţie se referă la efectele furnizării informaţiilor, în sensul că *au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.*

Din probele administrate în cauză de reclamant, reiese că prima condiţie impusă de dispoziţiile legale precitate este îndeplinită, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul furnizând informaţii sub formă de note scrise despre atitudini potrivnice regimului totalitar comunist (f. 52-55).

În raport de conţinutul înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, Curtea reţine că prin informaţiile furnizate, pârâtul a denunţat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar, iar acestea vizau îngrădirea dreptul la libertatea de exprimare a persoanei vizate în notele informative întocmite ca urmare a angajamentului de colaborare cu structurile Securităţii, fiind de natură a atrage consecinţe negative asupra persoanei indicate. Astfel, pârâtul a dat informaţii cu privire la deţinutul .... precizând că, atunci când la radio sunt difuzate cântece patriotice dă cu pumnul în difuzor şi înjură politica partidului şi pe şeful statului, iar în cameră vorbeşte despre ţările capitaliste şi nivelul ridicat de trai din aceste ţări comparativ cu ţara noastră.

Aşadar, în cauza de faţă este îndeplinită şi cea de-a doua condiţie prevăzută de dispoziţiile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Sub aspectul celei de-a treia condiţii enunţate, Curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost aptă să le aducă atingere.

Activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanei despre care dăduse informaţii. În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În acelaşi context, Curtea observă că raţiunea adoptării OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008 derivă din necesitatea cunoaşterii de către membrii societăţii postcomuniste a fostului regim totalitar şi a modalităţii de lucru practicate de acesta, a verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă

demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Nu în ultimul rând, instanța observă că în cauză nu sunt incidente dispozițiile art. 2 lit. b) teza a II-a din OUG nr. 24/2008, care reglementează o situație în care persoana care a furnizat informații Securității nu este considerată colaborator. În acest sens, instanța reține că pentru a fi incidente aceste prevederi, este necesar ca informațiile să fi fost cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată. Or, în cauza de față, reclamantul nu a fost judecat și condamnat pentru motive politice, ci pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune în paguba avutului public, nefiind îndeplinită situația premisă prevăzută de textul legal anterior citat.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant, a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Față de aceste considerente, instanța urmează să admită acțiunea și să constate că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **DUCA IOSIF**, cu domiciliul în Arad, str. .... jud. Arad.

Constată că pârâtul DUCA IOSIF a avut calitatea de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 10 octombrie 2013.

PREȘEDINTE,
Mirela Danciu

GREFIER,
Elena Săftescu

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Cont adm

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 5468/2/2018 se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF,

Red./thred. MD
4 ex./ 27.11.2013